

ΚΥΡΙΑΚΗ

ΣΥΝΤΟΜΟΝ ΚΗΡΥΓΜΑ

«Ἐγενόμην ἐν Πνεύματι ἐν τῇ Κυριακῇ ἡμέρᾳ καὶ ἤκουσα φωνὴν ὅπισω μου μεγάλην ὡς σάλπιγγος» (Απ. 1, 10)

Περίοδος Δ' - "Ετος ΚΓ"
Φλώρινα - ἀριθμ. φύλλου 1233

Άκαθιστος "Υμνος
10 Μαρτίου 2006

Συντάκτης † ἐπίσκοπος
Αὐγουστίνος Ν. Καντιώτης

Τὸ μεγάλο ἄμάρτημα!

Η'Εκκλησία μας, ἀγαπητοί μου, μοιάζει μὲν οὐρανό. "Οπως ὁ φυσικὸς οὐρανὸς ἔχει ἥλιο, ἔτσι καὶ ἡ Ἐκκλησία ἔχει τὸ δικό της ἥλιο, τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστόν, τὸν «"Ἡλιον τῆς δικαιοσύνης» (ἀπολ. Χριστουγ.). Ἀστέρια της εἶνε οἱ ἄγιοι, οἱ μάρτυρες, οἱ ἀσκηταί, οἱ ὁμολογηταί. Καὶ σελήνη εἶνε ἡ Παναγία.

"Η Ἐκκλησία μας προσκυνεῖ τὸν ἥλιο - Χριστό, τιμᾶ τοὺς ἀγίους, ἀλλὰ περισσότερο τὴν ὑπεραγία Θεοτόκο. Πρὸς τιμὴν της ἔχει τὶς λεγόμενες θεομητορικὲς ἑορτές (τὸ Γενέσιο, τὰ Εἰσόδια, τὸν Εὐαγγελισμὸν ποὺ σὲ λίγες μέρες θὰ ἐορτάσουμε, καὶ τέλος τὴν Κοίμησι). Ἄλλ' ἐκτὸς αὐτῶν ἡ Ἐκκλησία μας τώρα τὴν ἀγία καὶ μεγάλη τεσσαρακοστή, κάθε Παρασκευή, μᾶς καλεῖ νὰ ψάλουμε στὴν Παναγία τὸν Ἀκάθιστο ὅμνο, τοὺς Χαιρετισμούς.

* * *

Τί εἶνε οἱ Χαιρετισμοί; Εἶνε ἔνα ποίημα, ἀφθαστο ἀριστούργημα τοῦ πνεύματος. "Ἄλλοι ἢ θαυμάζουν ἄλλα, ἐγὼ θαυμάζω τὸν Ἀκάθιστο ὅμνο. Ποιητής του ποιός εἶνε; Ταπεινὴ ψυχὴ ὁ συνθέτης του, παρ' ὅλες τὶς ἔρευνες τῆς ἐπιστήμης μένει ἄγνωστος.

Τὸ ποίημα αὐτὸν εἶνε μιὰ ἐπανάληψις τοῦ πρώτου ἐκείνου «**χαῖρε**» (Λουκ. 1,28) ποὺ ἀπηύθυνε ὁ ἀρχάγγελος Γαβριὴλ πρὸς τὴν Παρθένο. «"Ἄγγελος πρωτοστάτης οὐρανόθεν ἐπέμφθη εἰπεῖν τῇ Θεοτόκῳ τὸ Χαῖρε» (Ἀκάθ. ὅμν. Α). Τὸ «**χαῖρε**» ἐκεῖνο στὸ ποίημα αὐτὸν ἐπαναλαμβάνεται —μετρῆστε— ἐκατὸν σαραντατέσσερις (144) φορές! 'Ο ποιητής βρίσκεται σὲ ἐκστασι, δὲν πατάει στὴ γῆ. Σὰν κορυδαλλὸς ύψωνται στὰ οὐράνια, κι ἀπὸ 'κεῖ ὁ ὅμνος του ἐκχύνεται σὰν καταρράκτης. Ἀθάνατος αὐτὸς ὁ ὅμνος· ἐνῷ πέρασαν 1.300 χρόνια, ἔξακολουθεῖ νὰ δονῇ τὶς ψυχὲς τῶν ὄρθιοδόξων.

'Ο ποιητής παίρνει εἰκόνες καὶ παραδείγματα ἀπ' ὅλη τὴν φύσι· μῆλο, ρόδο, κρίνο, θυ-

μίαμα, ἄστρο... ὅ,τι ὥρατο ἔχει ὁ κόσμος, τὸ ἀποδίδει στὴν ὑπεραγία Θεοτόκο. Αὐτὸν εἶνε δεῖγμα ἀγάπης πρὸς τὸ ὑμνούμενο πρόσωπο. Βλέπετε τὴ μάνα; ἀγαπάει τὸ παιδί της ὥστε ἄσχημο καὶ νά' νε καὶ τὸ στολίζει μὲ μύρια ὀνόματα καὶ ἐπίθετα. "Ἔτσι καὶ οἱ ὄρθιοδόξοι, ἀπὸ εὐγνωμοσύνη καὶ ἀγάπη πρὸς τὴν Παναγία τὴν στέφουν μὲ τόσα ποιητικὰ ἄνθη.

Ποιός, ἀδελφοί μου, τὰ καταλαβαίνει σήμερα αὐτά; Νιώθουμε τὴ στοργὴ τῆς μάνας, τὴν ἀγάπη μεταξὺ ἀδελφῶν, τὸ σύνδεσμο τῶν φίλων, τὸν ἔρωτα τὸ γῆινο τοῦ ἀνδρογύνου – ἀνδιαθάσετε ἐπιστολές τῶν ἔρωμένων κι ἀκούσετε τὰ **τραγούδια** τους, θὰ ντραπήτε καὶ θ' ἀηδιάσετε. Αὐτὰ τραγουδάει ὁ κόσμος. Πέστε μου τί τραγουδάτε, νὰ σᾶς πῶ τί είστε. "Ω γενεὰ τῶν Ἑλλήνων! ἔψελνες ἄλλοτε ὥρατα τραγούδια· τώρα; Μέρα - νύχτα ἀκούγονται τραγούδια αἰσχρά. "Έχουμε πέσει χαμηλά. Δὲν εἴμαστε ἀετοί, ποὺ πετοῦν στὰ ὑψη, σὰν τὸν ἀνώνυμο ποιητὴ τοῦ Ἀκαθίστου ὅμνου.

* * *

• 'Εὰν ἔνας μπῆ μέσα στὸ ναὸ κι ἀκούσῃ αὐτὸ τὸ πλήθος τὰ ἐπίθετα, μὲ τὰ ὅποια στολίζουμε τὴν Παναγία, ἵσως σκανδαλισθῇ καὶ πῆ· —Αὐτὰ ἀρμόζουν μόνο στὸ Θεό. **Θεὸς λοιπὸν εἶνε ἡ Παναγία;**... Τί ἀπαντοῦμε;

Οἱ ὄρθιοδόξοι δὲν ἔχουμε τὴν Παναγία Θεό. «*Εἰς ἄγιος, εἰς Κύριος, Ἰησοῦς Χριστός, εἰς δόξαν Θεοῦ Πατρός ἀμήν*» (Φιλ. 2,11 καὶ θ. Λειτ.). Κι ὅπως λέει ὁ ὅμνωδός, **ἡ Παναγία εἶνε ἄστρο, ὅχι ἥλιος** (Ἀκάθ. ὅμν. Αβ'). Εἶνε ἄστρο «*εἰσάγον* κόσμω τὸν μέγαν *"Ἡλιον"* (θ' ώδη). Εἶνε ἀκτίς καὶ ὅχημα *«Ἡλίου τοῦ νοητοῦ»* (Ἀκάθ. ὅμν. Φ' ζ' ώδη).

'Εμεῖς δὲν θεοποιοῦμε τὴν Παναγία. **Οἱ ἀρχαῖοι** πρόγονοί μας λάτρευσαν γυναῖκες ὡς θεές (τὴν "Ηρα, τὴν Ἀφροδίτη, τὴ Δήμητρα, τὴν Ἀθηνᾶ), ποὺ ἐφαντάζοντο πώς κατοικοῦν στὴν κορυφὴ τοῦ Ολύμπου. "Οχι! ἐμεῖς θεω-

ροῦμε τὴν ὑπεραγία Θεοτόκο ὅπως εἶνε, μία γυναικά. Ἀλλὰ τί γυναικά· ἔξαίρετη, μοναδική.

Πολλὰ ὄνόματα γυναικῶν ἀναφέρει ἡ ἱστορία, ποὺ διακρίθηκαν σὲ διάφορες ἐποχές· ἄλλη γιὰ τὸ φυσικό της κάλλος, ἄλλη γιὰ τὰ πλούτη της, ἄλλη γιὰ τὶς γνώσεις της, ἄλλη γιὰ τὴν εὔφυΐα της, ἄλλη γιὰ τὴν ποίησί της, ἄλλη γιὰ τὴν ἀνδρεία της. Ἀλλὰ μέσα στὸ πλήθος αὐτῶν τῶν γυναικῶν **μία μόνο** ἔφθασε σὲ ἀπροσπέλαστο ὑψος ἀρετῆς καὶ **ἄγιότητος**· ἡ ὑπεραγία Θεοτόκος. Οἱ ἀρχαῖοι εἶπαν· «*Πᾶς γάρ ὁ τ' ἐπὶ γῆς καὶ ὑπὸ γῆς χρυσὸς ἀρετῆς οὐκ ἀντάξιος*» (Πλάτ. Νόμ. 5,728A). Ἡ ἀρετὴ καὶ **ἡ ἄγιότητος** εἶνε τὸ ἀνώτερο ἀπ' ὅλα. Δῶστε μου μιὰ σταγόνα, ἔνα γραμμάριο, ἔνα ἡλεκτρόνιο ἄγιότητος! «Οσο ἀξίζει αὐτὸ δὲν ἀξίζουν τόνοι διόκληροι τῆς ἀνθρωπίνης σοφίας.

Ἐκεῖνο λοιπὸν ποὺ διέκρινε τὴν ὑπεραγία Θεοτόκο πάνω ἀπ' ὅλα ἡταν ἡ ἀρετή, ἡ ἄγιότητος. Ποιά εἶνε **τὰ συνθετικὰ τῆς ἄγιότητος**? Πρῶτον ἡ ἀγνότης – «Τὴν ὥραιότητα τῆς παρθενίας σου...» (κάθ. ὄρθρ. γ' ἦχου) ἔπειτα ἡ ὑπακοή της – «*Ίδού ἡ δούλη Κυρίου· γένοιτο μοι κατὰ τὸ ῥῆμά σου*» (Λουκ. 1,38); καὶ πρὸ παντὸς ἡ μεγάλη, ἡ ἄφθαστη ταπείνωσί της. Ἡταν κῆπος χαρίτων, μέσα στὸν ὄποιο τὸ Πνεῦμα τὸ ἄγιο καλλιέργησε ὅλα τὰ εἰδη τῶν ἀρετῶν.

«Ἐτοι ἡ Παναγία ὑψώθηκε ὑπεράνω ὅλου τοῦ γυναικείου κόσμου, **ὑπεράνω ὅλων** τῶν ἀνδρῶν τῆς παλαιᾶς διαθήκης (Ἀβραάμ, Ἰσαάκ, Ἰακώβ, Ἰωσήφ, Μωϋσέως...), ὑπεράνω ὅλων τῶν προφητῶν (Ἡσαΐου, Ἱερεμίου, Ἡλίᾳ...), ὑπεράνω τοῦ Ἰωάννου τοῦ Προδρόμου, ὑπεράνω τῶν ἀποστόλων, ὑπεράνω τῶν ἀγίων, ὑπεράνω ἀγγέλων καὶ ἀρχαγγέλων.

Γι' αὐτὸ ἀξιώθηκε νὰ γίνη μητέρα τοῦ Υἱοῦ καὶ Λόγου τοῦ Θεοῦ, μητέρα τοῦ Χριστοῦ καὶ Θεοῦ. «Οχι Χριστοτόκος, ἄλλὰ **Θεοτόκος**. Γι' αὐτὸ κ' ἐμεῖς μαζευόμεθα στὸ ναό, γιὰ νὰ τὴν ὑμνήσουμε. Καὶ χαιρόμεθα νὰ ἀκοῦμε τὸν Ἀκάθιστο ὕμνο μὲ τὰ 144 «χαῖρε».

Ἐν τούτοις, ἀγαπητοί μου, εἴμεθα θεομπαχτεῖς. Κρίμα τοὺς ὑμνους, τὶς εἰκόνες, τὰ κεριά μας. Μέσα στοὺς ναοὺς γινόμεθα ἄγγελοι καὶ ψάλλουμε «χαῖρε...», «χαῖρε...», «χαῖρε...». «Ἐξω ὅμως... καλύτερα νά σαι κουφός. Τί ἀκοῦς; **Βλαστήμιες**. Ποὺ βρισκόμαστε; τί εἰν' αὐτοὶ ποὺ βλαστημοῦν; ἐθραῖοι, τοῦρκοι, μουσουλμάνοι, ἄθεοι, ἀπιστοί; Εἶνε **Χριστιανοί** βαπτισμένοι εἰς τὸ ὄνομα τῆς ἀγίας Τριάδος. Αὐτοὶ ἐπρεπε νὰ σέβωνται τὴν ὑπεραγία Θεοτόκο περισσότερο ἀπ' ὅ, τι σέβονται τὴ μάνα τους. Καὶ ὅμως βλαστημοῦν.

Βλαστημοῦν στοὺς δρόμους, στὰ ἔργοστάσια, στὰ κέντρα διασκεδάσεως, στὰ αὐτοκίνητα, στ' ἀεροπλάνα, στὰ σχολεῖα, σὲ διαδρόμους τῶν δικαστηρίων, στοὺς στρατῶνες, **παντοῦ**. Βλαστημοῦν **οἱ πάντες**, μικροὶ μεγάλοι, στρατιῶτες - ἀξιωματικοί, ἄντρες τώρα ὅμως καὶ οἱ γυναικες. Στὸ βιθλίο μου «*Ο ἔλεγχος*» θὰ δητε, ὅτι καὶ κάποιος ὡς πρωθυπουργὸς βλαστημοῦσε τὰ θεῖα! Δικαίως λοιπὸν τιμωρούμεθα· ἀφοῦ τέτοιους ἐκλέγουμε, τὸ ἔθνος πάει κατὰ κρημνῶν. Μοῦ ἔλεγε καὶ ἔνας οἰκοδόμος ποὺ ἔχτιζε σπίτια στὴν Ἀθήνα· Σὲ μιὰ οἰκοδομή, ἀπὸ τὴν ὥρα ποὺ βάλαμε θεμέλιο μέχρι ποὺ τελείωσε, μετρησα 355 βλαστήμιες!... Μετὰ ἀπὸ αὐτὰ ἐγὼ ἀπορῶ, πῶς ὁ Μεγαλοδύναμος δὲν ἀνοίγει τὴ γῆ νὰ μᾶς καταπιῇ ὅλους.

Εἴμαστε **ἔθνος βλασφήμων**. «Ἐχουμε ρεκόρ στὶς βλασφημίες. Ποὺ καὶ μία ἀκόμη βλασφημία ν' ἀκουγόταν, θά πρεπε νὰ χτυποῦν οἱ καμπάνες νεκρικά, ὅτι κάποιο κακὸ ἔγινε. Καὶ ὅμως ὅχι μία ἄλλα ἐκατομμύρια βλασφημίες ἀκούγονται· καὶ ὁ Θεὸς μακροθυμεῖ.

Θὰ ἥθελα νὰ φύγω, νὰ πάω στὸ **Άγιον Όρος** νὰ βρῶ μιὰ σπηλιά... Ἡ μόνη γωνιὰ ποὺ δὲν ἀκούγεται βλαστήμια εἶνε ἐκεῖ· ἀσκηταὶ μὲ τὸ κομποσχοίνι τους προσεύχονται γιὰ τὸν κόσμο καὶ τὴν πατρίδα κ' ἔχουν τὴν Παναγία προστάτη. Μόνο ἐκεῖ, στὸ «περιβόλι τῆς Παναγίας», δὲ φυτρώνουν τ' ἀγκάθια τῆς βλασφημίας.

Θὰ πῆς· —Ἐγὼ δὲ βλαστημάω, τί τὰ λέσ σ' ἔμενα; νὰ τὰ πῆς σ' αὐτοὺς ποὺ βλαστημᾶνε.

Λάθος κάνεις, κύριε. Είσαι κ' ἔσù ἔνοχος. Γιατὶ ἄν ἀκούσης ὅτι κάποιος κάπου εἰπε κακὸ λόγο γιὰ τὴ γυναικά σου, γιὰ τὴ μάνα σου, γιὰ τὸ κορίτσι σου, θὰ γίνης θηρίο. Καὶ τί εἶνε ἡ μάνα μας; μιὰ ἀμαρτωλὴ γυναικά. «Ἄχ Παναγία μου! καμμιά γυναικά δὲν βλαστημοῦν ὅπως ἔσένα. «Αν εἴμαστε Χριστιανοί, **μὴν ἀνέχωμεθα πλέον νὰ βλαστημοῦν** τὴν Παναγία. Ό Κοσμᾶς ὁ Αἰτωλὸς λέει: «Νὰ βλαστημῆσῃς - νὰ ὑβρίσῃς τὴ μάνα μου, σὲ συγχωρῶ· νὰ βλαστημῆσῃς τὴν Παναγία μου, δὲν ἔχω μάτια νὰ σὲ δῶ».

Κάτι κακὸ θὰ συμβῇ, ἀδέρφια μου. «Ολοι εἴμεθα ἔνοχοι. Σᾶς παρακαλῶ, νὰ αἰσθανθοῦμε βαθείᾳ τὸ μεγάλο αὐτὸ ἀμάρτημα καὶ **ν' ἀρχίσουμε ν' ἀντιδροῦμε**. Εὰν ὅλοι ἀγωνιστοῦμε, ἡ ἀμαρτία αὐτὴ θὰ σθήσῃ. «Ἄς γίνουν ὅλα τὰ στόματα μιὰ κιθάρα, ἀπ' τὴν ὁποία θ' ἀκούγεται ὕμνος καὶ μόνο ὕμνος πρὸς τὴν ὑπεραγία Θεοτόκο, διὰ τῶν εὐχῶν τῆς ὁποίας εἴθε ὁ Θεὸς νὰ ἐλεήσῃ πάντας ἡμᾶς· ἀμήν.

† **ἐπίσκοπος Αύγουστίνος**